

Ostravská univerzita
Filozofická fakulta
Katedra slavistiky – oddělení polonistiky
TEST
Přijímací řízení pro AR 2022/2023
Polština pro překlad (navazující magisterské studium, prezenční forma)

Część A (40 punktów) / Část A (40 bodů)

1. Proszę w poniższym zdaniu określić poszczególne części mowy [7 pkt]:

Olga Tokarczuk, współczesna polska prozaiczka, wielokrotnie udowodniła, że tematyka mitu nie jest jej obca.

współczesna – **przymiotnik**

wielokrotnie – **liczebnik**

że – **spójnik**

mitu – **rzeczownik**

nie – **partykuła**

jest – **czasownik**

jej – **zaimek**

2. Proszę uzupełnić drugi i trzeci stopień podanego przymiotnika [2 pkt]:

lekki – **lżejszy najlżejszy**

3. Proszę utworzyć celownik liczby pojedynczej wyrazu *kobieta*. Proszę jednocześnie zaznaczyć w nim temat i końcówkę fleksyjną [2 pkt]:

kobiecie – kobieci+e

4. Proszę podać liczbę leksemów oraz wyrazów tekstowych w poniższym zdaniu [4 pkt]:

Miasta średniowieczne różniły się znacznie od miast późniejszych i zupełnie od miast współczesnych.

leksemy: **10**

wyrazy tekstowe: **13**

5. Proszę wyjaśnić następujące pojęcia [4 pkt]:

deklinacja: **odmiana przez przypadki**

koniugacja: **odmiana przez osoby, czasy, tryby, strony, liczby, aspekty**

6. Proszę określić części zdania w następującym wypowiedzeniu [7 pkt]:

Monika i Marek **podmiot** starali się **orzeczenie** o zdobycie **dopełnienie** indeksów **przydawka** wymarzonej **przydawka** wyższej **przydawka** uczelni **przydawka**.

7. Wyrazy w nawiasach proszę podać w odpowiednich przypadkach [suma 14 pkt]:

Odwiedział często wielkie miasta, by przejść się po tamtejszych **muzeach** (muzeum, lm.) i **archiwach** (archiwum lm.). [2 pkt]

Okazało się, że byli jego **prawdziwymi przyjaciółmi** (prawdziwy przyjaciel, N lm.) [2 pkt]

Było tam dużo cudzoziemców - **Francuzów** (Francuz, lm.), **Amerykanów** (Amerykanin, lm.) i **Hindusów** (Hindus, lm.). [3 pkt]

Matka obserwowała dziecko, ale za chwilę już **je** (ono) nie widziała. [1 pkt]

W swej pracy używał słowników **Lindego** (Linde), **Szymczaka** (Szymczak), **Doroszewskiego** (Doroszewski) i **Bąby** (Bąba). [4 pkt]

Nigdy nie mówił o **tobie** (ty), zawsze tylko o **niej** (ona). [2 pkt]

Część B (60 punktów) / Část B (60 bodů)

8. Jaký překladatelský postup byl použit při převodu označeného spojení z polštiny do češtiny [4 body]:

Do dań tradycyjnej kuchni polskiej zalicza się m.in. **barszcz czerwony**. – K polským tradičním pokrmům patří mj. polévka z červené řepy.

odpověď: **opisný překlad / explikace**

9. Uvedte tři fáze překladatelského procesu (překladatelovy práce) dle J. Levého (Levý, J. Umění překladu. Praha 1998.) [6 bodů]:

- **pochopení předlohy**

- interpretace

- přestylizování

10. Určete autora (jméno a příjmení) publikace *Ocalone w tłumaczeniu* (vyd. Wydawnictwo a5, Kraków 2004) [2 body]:

odpověď: Stanisław Barańczak

11. Popište a na příkladech doložte procesy univerbizace a multiverbizace [6 bodů]:

univerbizace – tvoření jednoslovných/jednovýrazových pojmenování (syntetických) – např. základka, Staromák, zimník, Masarykáč, pracák, podstawówka, starówka, pośredniak...

multiverbizace – tvoření dvou-/víceslovných pojmenování (analytických) – např. základní škola, Staroměstské náměstí, zimní kabát, Masarykovo náměstí, pracovní úřad, szkoła podstawowa, stare miasto, urząd pracy...

12. Uveďte, co spojuje následující osobnosti – Erich Sojka, Vlasta Dvořáčková, Václav Burian, Helena Stachová, Barbora Gregorová [2 body]:

odpověď: překladatelé z polštiny / překladatelé polské prózy a poezie / překladatelé polské literatury

13. Přeložte následující věty do polštiny [10 bodů]:

Mám rád jak kávu, tak čaj. – **Lubię zarówno kawę, jak herbatę.**

Zahlédla jsem jej v tramvaji a zamilovala jsem se do něj na první pohled. – **Zobaczyłam go w tramwaju i zakochałam się w nim od pierwszego wejrzenia.**

Mám toho po krk. – **Mam tego po dziurki w nosie.**

K dopisu přikládáme ceník a podrobné podmínky dodávky. – **Do listu załączamy cennik i szczegółowe warunki dostawy.**

Letošní konference byla plodná. – **Tegoroczna konferencja była owocna.**

14. Přeložte následující věty do češtiny [10 bodů]:

Wyniki sprzedaży są wyższe niż zakładaliśmy w budżecie. – **Výsledky prodeje jsou vyšší než jak jsme předpokládali v rozpočtu.**

Odnotowaliśmy pięcioprocentowy wzrost w stosunku do zeszłego roku. – **Ve srovnání s minulým rokem jsme zaznamenali pětiprocentní nárůst.**

Powiedziawszy te słowa, wyszedł z biura. – Jakmile vyřkl tato slova, odeřel z kanceláře.

Zdecydował się na prowadzenie negocjacji. – Rozhodl se vyjednávat.

Na początku obiecal złote góry, ale nic się nie speřnilo. – Na začátku sľiboval hory doly, ale nakoniec se nic nesplnilo.

15. V níže uvedených výčtech dvojic slov označte dvojici výrazů, která se z lexikálního (stylistického nebo sémantického) hlediska nehodí k ostatním. Své rozhodnutí zdůvodněte [4 body]:

a. maszyna/mařina – wieczera/večeře – chory/chorý – bezcenny/bezcenný – fabryka/fabrika

zdůvodnění: významová/sémantická homonyma (opačný význam)

b. skuteczny/skutečný – czerstwy/čerstvý – sklep/sklep – staw/stav – wiosna/vesna

zdůvodnění: stylistická homonyma (význam v podstatě totožný, ovšem s odlišným stylovým zabarvením)

16. Přeložte uvedené výrazy dle zadání [10 bodů]:

cz.: budowa – pl.: budynek

pl.: budowa – cz.: stavba

cz.: skutecznie – pl.: rzeczywiřcie

pl.: skutecznie – cz.: účinně

cz.: přítomný – pl.: obecny

pl.: przytomny – cz.: při vědomí

cz.: sklep – pl.: piwnica

pl.: sklep – cz.: obchod

cz.: právě – pl.: włařnie

pl.: prawie – cz.: skoro/téměř/takřka

17. Rozhodněte prosím, zda jsou následující tvrzení pravdivá (označte možnost ANO) nebo nepravdivá (označte možnost NE) [6 bodů]:

a. Polská spojení *ptaki śpiewające* a *śpiewające ptaki* mají totožný význam.

ANO NE

b. Výrazy typu *becikowe*, *chorobowe*, *porodné*, *řrotovné* jsou substantivizovanými adjektivy v neutru.

ANO NE

c. Spojení typu *krevní oběh*, *poločas rozpadu*, *živý plot* jsou pojmenování syntetická.

ANO NE

Kritéria pro vyhodnocení a postup, jakým se stanoví výsledek přijímací zkoušky nebo její části:

Písemný test celkem: 100 bodů

Základní statistické charakteristiky písemné přijímací zkoušky nebo její části:

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: **5**

Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: **100**

Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: **93**

Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: **76,6**

Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: **11,26**

Decilové hranice výsledku zkoušky:

Podle vyhlášky MŠMT 276/2004 novelizující vyhlášku MŠMT 343/2002 §4 odst. 6 se průměry u testů nezveřejní, pokud počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky, je menší než 5 a decily se nezveřejní, pokud počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky, je menší než 100.

Ostrava, 22. 6. 2022

Zpracovala: doc. PaedDr. Jana Raclavská, Ph.D.

Za správnost odpovídá: doc. PaedDr. Jana Raclavská, Ph.D.